

DATOS IDENTIFICATIVOS

Linguas da Península Ibérica

Materia	Linguas da Península Ibérica			
Código	V01G160V01916			
Titulación	Grao en Estudos de Galego e Español			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Costas González, Xosé Henrique			
Profesorado	Costas González, Xosé Henrique			
Correo-e	xcostas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Unha ollada desde os estudos culturais e literarios á realidade lingüística peninsular.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Dominar a comunicación cos e coas falantes das linguas de estudo no grao, en diferentes contextos sociais, profesionais e culturais, desenvolvendo a capacidade de comprensión e expresión oral e escrita, con tolerancia cara á diversidade social e cultural como resultado de defender os dereitos fundamentais de igualdade social, de xénero, de raza e de orientación sexual, e os valores propios da democracia e a cultura da paz.
A2	Identificar, comprender e apreciar as principais contribucións das literaturas do español (en España e en América) e do galego, con especial sensibilidade para as literaturas emparentadas, como son as que corresponden ás linguas neolatinas e en particular a portuguesa
A3	Abarcar os fundamentos teóricos e aplicados que ofrecen os diferentes paradigmas lingüísticos, así como sintetizar, relacionar e describir as literaturas española, galega e lusófona nos seus distintos ámbitos culturais e sociais, períodos, xéneros e movementos
A4	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüística e literario
A5	Dispoñer dos coñecementos necesarios para a comprensión, análise, desenvolvemento, avaliación e aproveitamento dos recursos lingüísticos e literarios para o futuro profesional
A6	Argumentar os temas e os textos obxecto de estudo de acordo coas convencións académicas, achegando probas e servíndose dos recursos bibliográficos e electrónicos dispoñibles, especialmente dos orientados á investigación lingüística e literaria e á docencia das linguas impartidas no grao.
A8	Formular razoamentos críticos nos ámbitos de estudo lingüístico e literario a fin de adquirir métodos sólidos de análise, que transcendan a simple aproximación intuitiva ás linguas e aos textos obxecto de estudo.
A9	Planificar, estruturar e desenvolver ensaios escritos e presentacións orais en español e en galego, formulando hipóteses cunha metodoloxía apropiada para transmitir ideas eficaces, de acordo coas convencións académicas, e argumentando os razoamentos expostos.
A10	Ser capaces de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar o medio propio na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
A11	Mostrar sensibilidade cara ás achegas feitas polas mulleres á literatura e á cultura española, galega e portuguesa nos seus diferentes ámbitos xeográficos e culturais. Entender as funcións do canon, a súa formación e os seus axentes, e valorar as exclusións que xera, por exemplo, a exclusión dos textos de escritoras, particularmente nos diferentes ámbitos xeográficos e culturais das linguas galega e española.
B1	Que o estudantado demostrase posuír e comprender coñecementos dunha área de estudo que parte da base da educación secundaria, que se adoita atopar nun nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou a súa vocación dunha forma profesional, e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.

B3	Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar os datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre os temas destacados de índole social, científica ou ética.
B4	Que as/os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Desenvolver unha visión interrelacionada do repertorio lingüístico e cultural ibérico.	A2 A5 A8 A11	B2 B3
Ampliar a relación entre o lingüístico, o literario e o cultural no conxunto ibérico.	A2 A3 A4	B1 B3
Capacitar o alumnado para unha análise sociolingüística xeral da península ibérica.	A2 A5 A9	B2 B3
Valorar as manifestacións lingüísticas, culturais e literarias de territorios e ámbitos minorizados e arraianos.	A1 A2 A3 A6 A10	B1 B3 B4

Contidos

Tema		
1. Historia e linguas peninsulares.	Análise histórica da variedade lingüística peninsular.	
2. O galego e o portugués.	A vella Gallecia: o común e o diferente Historia e proxección actual das dúas linguas. O galego estremeiro: cultura e literatura.	
3. O asturiano.	Historia e extensión do astur-leonés. Perspectivas actuais e resistencia literaria.	
4. O castelán.	O castelán en contacto coas outras linguas. Historia, variedades e proxección.	
5. O aragonés.	Historia e extensión do navarro-aragonés. Perspectivas actuais.	
6. O catalán.	Historia e extensión do catalán. Literatura e cultura nas diferentes xeografías do catalán.	
7. O éuscaro.	Historia e extensión do éuscaro. Perspectivas dunha lingua e dunha cultura singulares.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	34	0	34
Traballos de aula	13	72	85
Resolución de problemas e/ou exercicios	3	26	29
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	O desenvolvemento da aula farase a partir de explicacións sobre cada tema nas que se vaian introducindo tamén os textos pertinentes.
Traballos de aula	Será necesario ás veces ler e comentar previa ou posteriormente para completar as explicacións da aula.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Na aula faremos lecturas e comentarios dos textos máis salientables, dedicándolle a última parte de cada unha das sesións, que o alumnado deberá completar con outras lecturas e comentarios suxeridos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	O discente recibirá as explicacións e indicacións oportunas para un seguimento correcto da materia e para satisfacer todo tipo de inquedanzas sobre o temario.

Resolución de problemas e/ou exercicios	O discente recibirá as explicacións e indicacións oportunas para un seguimento correcto da materia e para satisfacer todo tipo de inquiredanzas sobre o temario.
Traballos de aula	O discente recibirá as explicacións e indicacións oportunas para un seguimento correcto da materia e para satisfacer todo tipo de inquiredanzas sobre o temario.
Probas	Descrición
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	O discente recibirá as explicacións e indicacións oportunas para un seguimento correcto da materia e para satisfacer todo tipo de inquiredanzas sobre o temario.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Os contidos desenvolvidos ó longo do cuadrimestre avaliaranse mediante cuestións propostas por escrito ó final de cada dous temas	20
Traballos de aula	A participación e comentarios realizados nas sesións pertinentes serán obxecto de avaliación	10
Resolución de problemas e/ou exercicios	As lecturas e comentarios realizados, así como todas as lecturas que se vaian propondo, serán obxecto de avaliación.	10
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	As competencias adquiridas na materia serán avaliadas no seu conxunto cunha proba escrita que inclúa o comentario de textos.	60

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os discentes teñen que elixir ó comezo do curso entre un sistema de avaliación continua ou de avaliación única.

A porcentaxe de presencialidade obrigatoria na avaliación continua é do 80%.

A avaliación única para os discentes que así o elixan ou para os que incumpran as condicións esixidas para a avaliación continua consistirá nun exame (70%), que se realizará na última semana do curso, e nun traballo (30%).

Na avaliación de xullo tódolos discentes deberán facer o exame na data oficial proposta pola facultade e entregar o traballo.

Bibliografía. Fontes de información

Costa, Joaquín (2010): *Textos sobre las lenguas de Aragón I. Artículos y otros escritos*. Huesca: Aladrada Ediciones.

Costas González, X. H. (2011): *A lingua galega no Eo-Navia, Bierzo occidental, As Portelas, Calabor e o Val do Ellas : historia, breve caracterización e situación sociolingüística actual*. A Coruña : Real Academia Galega.

Ferrando, A.; Nicolàs, M. (2005): (2005): *Història de la llengua catalana*. Barcelona: Edicions de la UOC/ Pòrtic.

Intxausti, J. (1992): *Euskal Herria, el país de la lengua vasca*. Secretaría General de Política Lingüística del Gobierno Vasco.

Lleal, C. (1990): *La formación de las lenguas romances peninsulares*. Barcelona: Barcanova.

Llera Ramo, F. (1994): *Los Asturianos y la lengua Asturiana: Estudio Sociolingüístico para Asturias - 1991*. Oviedo: Consejería de

Educación y Cultura del Principado de Asturias

Mariño, R. (1998): *Historia da lingua galega* , Santiago de Compostela: Sotelo Blanco

VV.AA. (1982): *El aragonés: identidad y problemática de una lengua*. Zaragoza

VV. AA. (2002): *Historia de la literatura asturiana*. Oviedo: Academia de la Lengua Asturiana.

Recomendacións